

Kyrkbladet

1/2023

en hälsning från din församling



Vad gör vi i kyrkan?

Svenska kyrkan 
ÖSMO-TORÖ FÖRSAMLING

Innehåll

1/2023

- 2 Kyrkoherden har ordet
- 3 Kalender
- 4 Vad gör vi i kyrkan?
- 5 Vad gör vi i kyrkan?
- 6 På gång
- 7 På gång
- 8 Aktuellt på kyrkogården
Kontakta oss

Kyrkbladet

utges av Ösmo-Torö församling.

Ansvarig utgivare:

Peter Mourath

Kyrkbladet utkommer 4 ggr/år.

Adress:

Pastorsexp. Kyrkvägen 31
148 31 Ösmo.

Redaktör/layout:

Katarina Ruderus

katarina.ruderus@svenskakyrkan.se

08-520 382 81

Tryck:

Mix Grafiska, Nynäshamn
Upplaga 3500

Hemsida: www.osmotoro.se



Kyrkoherden har ordet

Vi tänds ett ljus vid ett fotografi därhemma, kanske på årsdagen av ett dödsfall. Vi står i en folkmassa och sjunger ”Tänd ett ljus och låt det brinna” samtidigt som människor omkring oss viftar med cigarettändare och lysande mobilskärmar. Vi går till kyrkan på barndop mest för att det ska vara så, men känner oss märkligt berörda av en välkänd psalm, kanske på grund av något ord i den eller för att psalmen påminner oss om ett annat tillfälle då vi har sjungit den.

Vi människor skapar riter och vi berörs av dem. De talar till oss om sådant som vi inte riktigt har ord för. De når innanför våra försvar och slår an strängar som har med hopp och längtan att göra, vårt sökande efter att tillvaron ska vara ”något mer” än det vi ser och hör.

I vår tid står individen i centrum och det ligger förstås något fint i tanken att var och en ska få träda fram och bli sedd, att var och en är unik och har sitt alldeles egna sätt att uttrycka sig. Men ritens språk är sällan helt individuellt. Kraften finns ofta i att vi samlas kring något och gör det tillsammans. Därför är riten ofta något vi måste lära oss i samspel med andra.



Så är det med kyrkans gudstjänster. De är sällan helt lättillgängliga för den som kommer ny. De innehåller ord och tankar, musik och beteendemönster som kan kännas ovana och svåra att förstå. Men rätt snart kommer den som återvänder att finna att det finns en vila i det som sker. Det ligger en befrielse i att få gå in i något som finns där utan att man själv behöver uppfinna det. Något som dessutom har mejslats ut under århundraden.

Välkommen till kyrkan! Var gärna nyfiken och var inte rädd att göra fel! Vi människor behöver våra riter och kyrkans gudstjänster är något man växer in i.

Peter Mourath, *kyrkoherde*

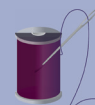
Morgonmessa

En torsdag i månaden firar vi messa kl. 8 på morgonen i Ösmo kyrka. Du är varmt välkommen att delta den 9/3, 30/3, 4/5 och 1/6.

Nyfiken på

Syföreningen?

Välkommen att kontakta
Anita Lundin tel: 070-332 36 18.



Kalender

MARS

Sön 5/3

11 Högmässa i Ösmo kyrka,
Eva-Britt Hansson

Mån 6/3

13 Syföreningen, församlingshemmet

Tis 7/3

13 Andakt i Torö kyrka,
träff för daglediga i Snarberga

Ons 8/3

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 9/3

08 Mässa i Ösmo kyrka
18 Kyrkans unga, Sockenstugan

Sön 12/3

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Sollner

Ons 15/3

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 16/3

11.30 Torsdagslunch i församlings-
hemmet, Ösmo
18 Kyrkans unga, Sockenstugan

Sön 19/3

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath
Ann-Christin Söderqvist, *fiol*

Ons 22/3

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 23/3

18 Kyrkans unga, Sockenstugan

Sön 26/3 *Jungfru Marie beb*

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Sollner
Kyrkokören

Ons 29/3

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 30/3

08 Mässa i Ösmo kyrka
18 Kyrkans unga, Sockenstugan

APRIL

Sön 2/4

Palmsöndagen
11 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath
18 Musikgudstjänst, se sid 6.

Mån 3/4

13 Syföreningen, församlingshemmet

Tis 4/4

13 Andakt i Torö kyrka,
träff för daglediga i Snarberga

Ons 5/4

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Påskens gudstjänster se sid 6.

Sön 16/4

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath

Ons 19/4

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 20/4

11.30 Torsdagslunch i församlings-
hemmet, Ösmo
18 Kyrkans unga, Sockenstugan

Sön 23/4

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Sollner

Ons 26/4

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 27/4

18 Kyrkans unga, Sockenstugan

Sön 30/4

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath

MAJ

Tis 2/5

13 Andakt i Torö kyrka,
träff för daglediga i Snarberga

Ons 3/5

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 4/5

08 Mässa i Ösmo kyrka
18 Kyrkans unga, Sockenstugan

Lör 6/5

16 "Tonsättarfika", se sid 7.

Sön 7/5

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Sollner

Mån 8/5

13 Syföreningen, församlingshemmet

Ons 10/5

9.30 Kyrkstunden, Sockenstugan
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 11/5

11.30 Torsdagslunch i församlings-
hemmet, Ösmo
18 Kyrkans unga, Sockenstugan

Sön 14/5

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath
15 Gudstjänst i Torö kyrka, Demarkesse

Ons 17/5

10 Musiklek i Ösmo kyrka, se sid 6.
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 18/5

Kristi himmelfärds dag
11 Högmässa i Ösmo kyrka, Sollner

Sön 21/5

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Sollner

Ons 24/5

9.30 Kyrkstunden – terminsavslutning
13 Stickkontakt, Sockenstugan

Tors 25/5

18 Kyrkans unga – terminsavslutning

Lör 27/5

16 Kyrkonsert i Ösmo kyrka. Se sid 7.

Sön 28/5

Pingstdagen
11 Högmässa i Ösmo kyrka, Mourath

Mån 29/5

16 Mässa i Ösmo kyrka, Mourath

Ons 31/5

13 Stickkontakt – terminsavslutning

Se vår hemsida för ev ändringar:
www.osmotoro.se

Vad gör vi i kyrkan?

Det är en fråga jag ofta får. Är det ett skådespel för en publik eller har det vi gör en djupare mening? Lex orandi, lex credendi: bönen och trons lag berättar om vad vi gör i kyrkan. Vi uttrycker det vi tror i det vi gör i kyrkan. Det som kallas liturgi. I kyrkan använder vi oss av ett formspråk, särskilda kläder, olika färger och ett särskilt kyrkoår enligt ett mycket genomtänkt liturgiskt och historiskt tankegod. Men förstår vi vad allt detta symboliserar?



Ordet liturgi är hämtat från grekiskans leitourgía (leitourgía), som består av två grekiska ord: laos/ λαός (folket) och ergo/ἔργο (göra). Ordagrant betyder det "vad folket gör" eller "offentlig tjänst". Men vad är det och vad är det bra för? Liturgi är ingen instruktion utan ett samspel – med dialogkaraktär. Det är inget skådespel utan en lek. En lek med flertusenåriga anor – och väldigt mycket symbolik. På svenska gör vi skillnad på orden lek och spel – i många andra språk finns inte denna skillnad. I vilken sport som helst finns det regler att förhålla sig till. Regler som i sin tur bygger upp en liten värld som ofta står utanför den stora världen. Vi får förhålla oss till något som ligger utanför vardagens måsten och regler.



Ta barnens lek som exempel – som både är just en lek men som ibland sker på blodigt allvar. Barnens lek är på många sätt en livshållning, fylld av förväntan, eller om man vill: ett genrep inför vuxenlivet. Med denna klena jämförelse kan vi se liturgin som en påminnelse om att vi alla är barn, eller borde vara barn i relation till den livsväg vi vandrar. Liturgin är vårt genrep, våra förväntningar. Liturgin borde vara preludiet för det liv som ska komma, det eviga.

I den ortodoxa kyrkofamiljen kallar man nattvardsgudstjänsten för den gudomliga liturgin. Här handlar det som görs och sägs om den eviga måltiden i himmelen. Där sätter bara fantasin gränser! Så kan vi tänka oss att det vi gör i kyrkan ser ut. Att allt anspelar på det liv som ska komma i evigheten hos Gud. Det påminner oss om att vi firar gudstjänst i ett mycket större sammanhang – att vi firar nattvard här på jorden samtidigt som den himmelska nattvarden ständigt pågår. Därför är altarrunden halv. På andra sidan möter oss evigheten.

Kyrkans liturgi går att spåra till den judiska tempelkulten. Symboler, riktning, föremål och ord har alla sitt ursprung i Skriften och kopplar hela tiden till vår relation till det gudomli-

ga. Under tiden för Jerusalems tempel skedde offer till Herren, Israels Gud, i form av brännoffer av olika slags djur. Från början är liturgin ett gensvar på de gärningar Gud gjort för oss, sitt folk. Från det israelitiska uttåget ur Egypten har ett gensvar på Guds räddning uttryckts och utvecklats i en liturgi som har sin källa i glädje och tacksamhet över Guds väldiga gärningar.



Detta har förts i arv till den kristna gudstjänsten – som i sin högsta form utgör nattvardsgudstjänsten. När juden Jesus från Nasaret korsfästas och dör för människans skull hamnar templet i händelsernas centrum. Förhänget som skiljer det gudomliga från det mänskliga brister mitt itu och vägen till himmelen står öppen för oss. Liksom blodet från alla slaktade lamm rinner över tempelplatsen denna påskhögtid så rinner Jesu blod på korset. Och som Paulus uttrycker det: "Vi vet att vår gamla människa har blivit korsfäst med honom för att den syndiga kroppen skall berövas sin makt, så att vi inte längre är slavar under synden" (Rom 6:6). Han syftar på dopet. Där får vi dö och uppstå med Kristus till evigt liv.

Det är detta vi firar varje gång vi bryter brödet och delar bågaren tillsam-

mans i kyrkan. Där på altaret kommer Jesus till oss i bröd och vin. Kyrkan och altaret blir likt stallet i Betlehem där Jesus föds på nytt hos oss och i

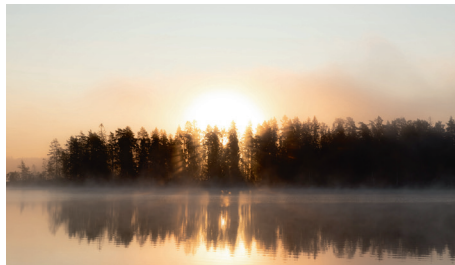


våra hjärtan. Varje nattvardsgudstjänst blir ett firande av Guds väldiga gärningar. Det kan vi gestalta på alla möjliga sätt. Processioner, vackra kläder, ljus, rökelse, musik som sätter söndagens stämning är några former av liturgiskt språk. Också bönerna kan man sjunga och på så sätt klä i musikalisk dräkt. Enligt Augustinus ”ber den som sjunger dubbelt” (Bis orat, qui cantat). Växelsångerna utgör en dialog som är kännetecknande för gudstjänstens karaktär. De står samtidigt för de äldsta skikten inom den liturgiska musiken.

Till och med vår böneriktning har en särskild liturgisk betydelse. I synagogan är riktningen mot Jerusalem och hennes tempel. I moskén är böneriktningen mot Mecka. Men i kyrkan riktar vi oss mot öster, mot den uppåtgående solen. I den tidiga kyrkan samlades man i mitten av kyrkan för att dela Ordets gudstjänst genom att läsa högt ur Skriften – medan nattvardsbönen (den eukaristiska bönen) firades vid altarets absid i öster där de troende och prästen var församlade

för att be tillsammans.

”Låt oss ha blicken fäst vid Jesus, trons upphovsman och fullkomnare” (Heb 12:2). I fornkyrkan vände man sig, orienterade man sig, mot öster vid uppmaningen ”vänd er mot Herren” (conversi ad Dominum). Riktningen mot öster och den uppåtgående solen har sin grund i löftet om Jesu återkomst i härlighet.



Frågan om vad vi gör i kyrkan kommer förhoppningsvis alltid att ställas i församlingarna. Det är bra att det väcks nyfikenhet för kyrkans språk och uttryck. Men det viktigaste vi har att komma ihåg är att det vi gör måste ha betydelse. Annars blir budskapet dolt av vackra ting utan någon mening. Men kyrkans liturgiska språk kan hjälpa oss att växa i vårt lärande. Och det kan ta lite tid att växa in i kyrkans gudstjänstliv – men den som möter oss där är han det handlar om, huvudpersonen Kristus. När lärjungarna frågade honom ”var bor du?” svarade han: ”följ med och se”. Följ med och se, du också! Följ med till kyrkan på söndag. Kanske väcks en nyfikenhet eller en djupare förståelse för vad vi egentligen gör i kyrkan.

Fredrik Sollner, *komminister*

Tonsättarfika



Ösmo kyrka lör 6/5 kl. 16

I samarbete med ”Den andra operan” får vi en presentation i ord och ton av kompositörerna Marianna von Martines, (samtida med Mozart) och Maria Teresa Agnesi Pinottini.

Hanna Fritzon, *sopran*
Michael Engström, *piano*
Holger Schmitt Hallenberg, *musikforskare*

Paus med möjlighet att köpa fika!

”Den andra operan” är en ideell förening som jobbar för att lyfta fram operamusik av kvinnliga tonsättare.

Träff för daglediga på Torö

13.00 Middagsbön i Torö kyrka, därefter fika och gemenskap i Snarberga. Välkommen 7 mars, 4 april, 2 maj



<https://osmоторo.se/traff-for-daglediga/>

Kom och sjung!



Sön 12/3 är alla sångsugna välkomna till Säby kyrka i Salem. Vi får sjunga psalmer och sånger skrivna av Tommie Sevón (låt-skrivare, poet, författare) tillsammans med honom själv och hans trio.

Vi börjar kl 13!

Kl. 17 äter vi en matig macka
kl. 18 firar vi musikgudstjänst och sjunger alla sånger vi lärt oss!

Anmälan senast 28/2 till:
katarina.ruderus@svenskakyrkan.se



”Ingång i stilla veckan”

En meditativ musikgudstjänst inför stilla veckan.

Sön 2/4 kl. 18 i Ösmo kyrka

Sång av:

Helena Lindquist, Ritva Lindfors, Carin Christoffersson
Katarina Rudéus, Unni Eriksdotter
Peter Mourath, präst

Torsdagslunch i församlingshemmet i Ösmo: 16/3, 20/4, 11/5

Start kl. 11.30 med kort föredrag/musik, därefter lunch/kaffe/kaka, vi avslutar kl. 13.

Detaljerat program på:

<https://osmotoro.se/torsdagslunch/>

Påskens gudstjänster



Tors 6/4 Skärtorsdagen

19 Skärtorsdagsmässa i Ösmo kyrka, Sollner

Fre 7/4 Långfredagen

11 Långfredagsgudstjänst i Ösmo kyrka, Sollner

15 Långfredagsgudstjänst i Torö kyrka, Sollner

Lör 8/4 Påskafton

23.30 Påsknattsmässa i Ösmo kyrka, Sollner/Mourath

Sön 9/4 Påskdagen

11 Högmässa i Ösmo kyrka, Kyrkokören, Mourath

15 Högmässa i Torö kyrka, Mourath

Mån 10/4 Annandag påsk

16 Mässa i Ösmo kyrka, Mourath



Musikleik i barnens kyrka

Ösmo kyrka Ons 17/5 kl. 10

Sjung, se och smaka – en upplevelse för alla sinnen för barn med vuxen.

Efteråt grillar vi korv (pris 10 kr)

Någon att prata med?

Vår diakon och våra präster finns för dig som önskar enskilt samtal!

Johan Demarkesse, 08-520 382 82

Fredrik Sollner, 08-520 309 02

Peter Mourath, 08-520 389 24

Följ med och se!

Med start i februari och en gång i månaden firar vi en enklare kvällsmässa i Ösmo kyrka. Medverkar gör ungdomar från församlingen som sedan möts för kvällens Kyrkans ungdom. Tillsammans håller vi igång kyrkans böneliv i sång och musik och delande av vin och bröd.

Vi ses 23 mars, 20 april och 4 maj kl. 18. Alla är välkomna!



BIBEL & BABEL

En öppen drop-in grupp där vi läser, funderar och delar tankar om tro och liv. Läser någon bibeltext och provtänker i ljuset av livet med dess utmaningar, glädje och grå vardag.

Inget ämne är ”spikat” utan samtalet blir kring det vi har på hjärtat. Vi ses tillsammans med någon församlingsanställd personal. Vi lyssnar varligt och kommenterar vänligt.

Vi ses i församlingshemmet, Ösmo, kl. 13.15–14.15 torsdagarna 16/3, 20/4 och 11/5.

Följ med och se, välkommen!

Diakon Johan Demarkesse kan berätta mer på tel 08-520 383 82.

Ösmo-Torö församling



Stöd vårt internationella arbete!

Insamlade pengar går till våra två projekt: Fundaia Joyo i Bukarest och ”Stöd varje flickas rätt till sin kropp” i Tanzania. Du läser mer om projekten och insamlingen på vår hemsida:

<https://osmotoro.se/internationellt-arbete/>

Swisha till 123 350 2556



1973 var året då vår nuvarande kyrkokör startade!
Det firar vi med en konsert!

Lör 27/5 kl. 16 i Ösmo kyrka

ÖSMO-TORÖ KYRKOÖR
HANINGE SINFONIETTA

Unni Eriksdotter, *dirigent*

tryggt
givande
glivsverige

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

DELA LIKA UNDER SAMMA HIMMEL

I KVÄLL GÅR ÖVER
800 MILJONER
MÄNNISKOR OCH
LÄGGER SIG HUNGRIGA



* 110 kronor räcker t ex till en matkasse för en familj på Filippinerna i en vecka. Källa wfp.org.

SWISHA TILL
900 1223

act
Svenska kyrkan

Tillsammans gör vi skillnad. Din gåva gör det möjligt.



Aktuellt på kyrkogården



Har ni tänkt på att blommorna på altaret precis som färgerna på textilierna i kyrkan har olika färg beroende på när på kyrkoåret det är?

På sommaren är färgen mestadels grön, växandets och mognadens färg. Den är lila under fastetider och vitt, glädjens färg, vid jul.

Blommorna runt jul är också mestadels vita med röda inslag. Under fastan är blommorna lila och när vi går över till påsken plockar vi påskliljor som vi själva drivit upp. Vid den tiden sår vi även fröna till de blommor vi kommer att använda under sommar- och höstmånaderna då det är blandade färger som gäller. Tanken är att vi ska kunna använda så mycket som möjligt av vår egen trädgård, vid pingst till exempel tar vi blommande äppelkvistar och pryder altaret med.

Även vissa sorters blommor har betydelse såsom påskliljor vid påsk och pingstliljor vid pingst. På vissa speciella söndagar använder vi vita liljor, som en symbol för renhet och oskuldskraft, till exempel på Marie Bebådelsegdag.

Rosor kan ha flera symboliska betydelser såsom kärlek och fromhet. På långfredagen, när altaret är tomt och kyrkan mörk, kan man lägga fem röda rosor på altaret som en symbol för Kristi fem sår, alternativt binda en törnekrona med fem röda rosor i, vilket vi brukar göra i vår församling.

Therese Bender Berg, *kyrkvaktmästare*

Kontakta oss

Pastorexpeditionen

Kyrkvägen 31, 148 31 Ösmo

Besöks- och telefontid:

tis, ons 10–12, tors 13–15

Övriga tider kan du med fördel maila oss, så svarar vi så fort vi kan!

Tel: 08-520 300 11

osmo-toro.forsamling@svenskakyrkan.se

Lokalbokning 08-520 300 11

Kyrkoherde

Peter Mourath

Tel: 08-520 389 24

SMS: 076-776 15 72

Komminister

Fredrik Sollner

Tel: 08-520 309 02

SMS: 073-081 48 60

Diakon

Johan Demarkesse

Tel: 08-520 382 82

Församlingspedagog

Nina Åkerlind

Tel: 08-520 309 82

Kyrkomusiker/informatör

Katarina Rudérus

Tel: 08-520 382 81

Kyrkomusiker

Barna Both

Tel: 08-520 385 18

SMS: 076-776 15 74

Kyrkomusiker

Unni Eriksdotter

Tel: 08-520 309 24

SMS: 076-101 26 74

Kyrkokamrer

Hillevi Nisser

Tel: 08-520 307 02

SMS: 076-776 15 70

Ekonomiassistent

Annica Kilegård Brissman

Tel: 08-520 305 02

Husmor

Ami Ullman

Tel: 08-520 273 66

SMS: 076-776 20 08

Assisterande husmor/vaktmästare

Anki Holmsten

Tel: 073-804 80 05

Kyrkogårds- och fastighetschef

Lars Faaren

Tel: 08-520 306 76

SMS: 070-262 24 45

Kyrk-/kyrkogårdsvaktmästare

Therése Bender Berg

Tel: 08-520 273 69

SMS: 070-229 11 67

Kyrkvaktmästare

Lisa Permér

Tel: 08-520 309 49

SMS: 070-284 21 68

Kyrkogårdsexpeditionen

Tel: 08-520 306 76

Kyrkorådets ordförande

Elin Carlsson

Tel: 073-511 35 46

Kyrkofullmäktiges ordförande

Kate Nilsson

Tel: 070-459 88 74

Begravningsombud

Camilla Elmius

Tel: 073-616 73 09

Besök oss på vår hemsida:

www.osmоторo.se

Där hittar du också våra

e-postadresser!

bankgiro 5662-7912

Swish internationella gruppen:

123 350 2556

Swish servering:

123 327 5187

Swish kollekt:

123 157 5273

Vi samarbetar med **sensus**